

Hradec Králové 3.4.2023
Č. j.: MZP/2023/550/438-He
Sp. zn.: ZN/MZP/2022/550/47

Dle rozdělovníku

Vrácení dokumentace vlivů záměru na životní prostředí - „ZEVO Opatovice“

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy VI Hradec Králové (dále jen „ministerstvo“), podle ustanovení § 8 odst. 5 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), **vrací oznamovateli (Elektrárny Opatovice, a.s. 533 45 Opatovice nad Labem 478) k dopracování dokumentaci vlivů záměru na ŽP:**

„ZEVO Opatovice“ (dále jen „ZEVO“).

Záměrem oznamovatele je novostavba zařízení na energetické využívání odpadů.

Dotčené územní samosprávné celky (Pardubický kraj, Královéhradecký kraj, statutární město Hradec Králové, obec Čeperka, obec Opatovice nad Labem, obec Hrobice, obec Vysoká nad Labem, obec Podůlšany) ministerstvo žádá ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o neprodlené zveřejnění informace o vrácení dokumentace na úřední desce. Doba zveřejnění je podle ust. § 16 odst. 2 zákona nejméně 15 dnů.

Ministerstvo zároveň žádá o vyzoomění o dni vyvěšení informace o vrácení dokumentace na úřední desce.

V průběhu zveřejnění výše uvedené dokumentace byl ze strany některých dotčených správních úřadů, některých dotčených samosprávných celků (jejich okruh byl ze strany ministerstva přehodnocen) a ze strany některých zástupců dotčené veřejnosti vznesen požadavek na přepracování dokumentace, případně vyjádřen nesouhlas s realizací předmětného záměru viz níže :

1) Krajská hygienická stanice Pardubického kraje se sídlem v Pardubicích

Po zhodnocení souladu předložené dokumentace s požadavky v oblasti ochrany veřejného zdraví jako dotčený správní úřad požaduje dopracování akustické studie a hodnocení vlivů na veřejné zdraví.

2) Magistrát města Hradec Králové, odbor životního prostředí

jako jeden ze dvou dotčených správních úřadů na úseku odpadového hospodářství považuje navrhovanou kapacitu ZEVO za předimenzovanou, pro hodnocení produkce odpadů by měla být využita aktuální data (byla použita data z roku 2019), měly by být uplatňovány aktuálně platné právní předpisy atd.

3) Obec Čeperka

jako dotčený územně samosprávný celek uvádí, že není vyřešena problematika kapacity záměru, záměr by měl být dimenzován primárně pro regionální potřeby, tj. přibližně města Hradec Králové, Pardubice a přilehlé obce v rámci okresů Hradec Králové a Pardubice. Záměrem je počítáno s kapacitou 150 tis. tun odpadu ročně, zatímco současná produkce odpadu v okolí je přibližně třetinová, v popisu záměru postrádá zdůvodnění výběru alternativního umístění záměru, upozorňuje, že území obce je již v současnosti značně dopravně zatíženo, je třeba zohlednit jeho spolupůsobení s dalšími záměry v území, není ověřeno, zda je reálné využití železnice, posouzení variant vyžaduje podrobnější rozbor, při podrobném rozboru celé situace by uplatnění alternativy 2 mohlo příznivě ovlivnit obec Čeperka z hlediska dopravy a s tím souvisejícím hlukem a emisemi nebo jinými vlivy na jednotlivé složky životního prostředí v porovnání s navrhovanou alternativou 3, místo označené jako umístění v alternativě 2, tj. pozemek p. č. 1648/53, k. ú. Opatovice nad Labem bylo prověřeno, vyhodnoceno a odsouhlaseno již v platném územním plánu Opatovice nad Labem a předmětná plocha je vymezena jako plocha Z33 s funkčním využitím VT pro těžký průmysl a energetiku, odůvodnění nevhodnosti umístění záměru na „zelené louce“ je irelevantní, nesouhlasí s tvrzením o nemožnosti stanovení celkových ročních emisních toků z dopravy z důvodu neznámé celkové dráhy vozidel atd.

4) Statutární město Hradec Králové

jako dotčený územně samosprávný celek se vyjádřil obdobně jako Magistrát města Hradec Králové, odbor životního prostředí, když uvádí, že kapacita ZEVO je předimenzovaná, pro hodnocení produkce odpadů by měla být využita aktuální data (byla použita data z roku 2019), měly by být uplatňovány aktuálně platné právní předpisy. Odkazuje na své připomínky k oznámení záměru, když tyto připomínky nebyly náležitě vypořádány. Nadále považuje otázku potřebnosti kapacity ZEVO pro území, v němž má vzniknout a přispívat ke znečištění jeho životního prostředí a ovlivňování zdraví jeho obyvatel, za významnou. Předmětné téma je nutno podřadit pod pojem „zdůvodnění umístění záměru“, které je zákonem předepsanou náležitostí oznámení a dokumentace podle zákona, resp. v procesu EIA hodnoceným atributem. Dokumentace potvrzuje obavy města, když prezentuje názor, že potřebnost kapacity zařízení pro region je pro výsledek posouzení fakticky bezpředmětný. Požaduje doložení zájmu

významných společností nakládajících s odpady o tuto spalovnu s informací o uvažované kapacitě záměru a zdrojů dodávek odpadů. Dokumentace vychází z předpokladu realizace záměru omezit výkon elektrárny, který však není zároveň navrhován. Pokud není záměr omezení výkonu elektrárny přímo obsahem návrhu, již schválen, nebo účinně direktivně uložen, je při hodnocení vlivů záměru na ŽP a obyvatelstvo třeba vycházet z maximálního výkonu elektrárny. Rozsah a lokalizace svozového území je jedním z atributů účelu záměru, který zahrnuje i prvek důvodnosti jeho umístění, které je předepsanou náležitostí oznámení, dokumentace a předmětem hodnocení v procesu podle zákona. Konstatuje nedostatečné vyhodnocení kumulativních vlivů, požaduje využití železnice pro přepravu odpadů, chybí bilance dioxinů atd.

5) Obec Podůlšany

jako dotčený územně samosprávný celek se záměrem nesouhlasí. Popis záměru považuje za nedostatečný, postrádá variantní řešení, jak z pohledu pokročilejších technologií, tak umístění i výšky komína včetně varianty nulové. Technologie, systém nakládání s odpady, způsob dopravy v ZEVO a vazby na elektrárnu nejsou dostatečně popsány, není jasné, kam se budou vozit odpady ze zařízení. Obdobně by mělo být deklarováno, zda záměr zahrnuje využití odpadu jako stavebního materiálu či nikoli, mělo by být deklarováno, že odpadem ze spalovny nebude dotováno stávající zpracování vedlejších produktů výroby energie a tepla (sádrovce, popílku a strusky), které je prováděno v míchacím centru stávající elektrárny, není jasné z čeho vychází naprosto zásadní parametry pro rozptylovou studii, tedy teplota, objem a rychlost spalin, není popsán možný rozsah kolísání vsádky odpadů, a tedy i kolísání množství spalin. Chybí kódy vstupujících odpadů a jejich tonáže, chybí druhy a tonáže pomocných chemikálií např. pro čištění spalin, tím méně jejich zabezpečení, záměr je umístěn zcela nevhodně před elektrárnu mezi komunikaci, vysoké napětí a příjezdovou cestu do areálu, chybí vizualizace velmi exponovaného pohledu ze státního hradu Kunětická hora. S ohledem na umístěvané chemikálie – jejich skladování, přepravu a převozy odpadů není dostatečně podrobně specifikována ochrana vodních zdrojů, atd.

6) Obec Vysoká nad Labem

jako dotčený územně samosprávný celek považuje ZEVO za zbytečné, výstavba a navyšování kapacity spaloven jde proti smyslu zákona o odpadech. Plán odpadového hospodářství ČR (1. aktualizace s výhledem do roku 2035) uvádí tři možnosti kapacit pro zařízení na energetické využití odpadu. Ve scénáři, kde je kapacita pro tato zařízení nejvyšší, se jedná o 1897 kt. Již současná zařízení pro energetické využití odpadu a povolená zařízení (se souhlasným stanoviskem z procesu EIA) tuto kapacitu převyšují. Obec proto žádá o vysvětlení, zda je předmětné zařízení v souladu s tímto plánem a cíli odpadového hospodářství. Dále požaduje odůvodnit tvrzení, že řešení odpadového hospodářství obcí založené na maximální recyklaci komunálního odpadu je nerealizovatelné, obec postrádá podrobnější rozepsání přijímaných odpadů (a jejich množství) a jejich možnost recyklace (ne vše, co končí v „černé popelnici“ není recyklovatelné), požaduje upřesnit či doplnit analýzu vývoje budoucího složení směsného komunálního odpadu a posoudit, zda budoucí vlastnosti směsného komunálního odpadu budou vyhovovat technickým podmínkám provozu zařízení, požaduje upřesnit množství odpadů produkovaných spalovnou, požaduje definovat zákaz dovozu odpadů ze zahraničí. Při spalování

komunálního odpadu dochází k emisím TVOC ve větší míře, než je tomu u spalování uhlí, které má být tímto zařízením částečně nahrazeno. V dokumentaci proto obec postrádá toto porovnání, žádá o doplnění informací o druhu a přibližných koncentracích těchto látek. Dále nebylo zdůvodněno, proč by se mělo plánované ZEVO Opatovice vyhnout měření emisí PBDD/F, atd. Obdobné požadavky uplatnil i spolek Arnika – program Toxické látky a odpady z Prahy jako zástupce dotčené veřejnosti.

7) Spolek Vysoká z.s. Vysoká nad Labem

jako zástupce dotčené veřejnosti považuje plánovanou kapacitu zařízení za nadhodnocenou, žádá o vyloučení možnosti příjmu odpadů ze zahraničí, žádá o přesnou specifikaci odpadů atd.

8) Spolek Zdravý a bezpečný Březhrad, Hradec Králové

jako zástupce dotčené veřejnosti uvádí, že záměr je v rozporu s Plánem odpadového hospodářství ČR, v rozporu s plány odpadového hospodářství dotčených krajů, v rozporu se závaznými územně plánovacími dokumentacemi obou krajů, v rozporu s územně plánovací dokumentací obce, v rozporu se zákonem o životním prostředí, v rozporu s cíli zákona o odpadech a demotivuje naplňování hierarchie nakládání s odpady, dále ohrožuje imisní situaci dotčeného území, v němž spolek sídlí a vykonává svou činnost a v neposlední řadě by v případě provozu byl zdrojem zbytečné dopravy a neupotřebitelného nehomogenního odpadu nebezpečných vlastností, např. v podobě popela a strusky, které by bylo nezbytné skládkovat a jenž by představovaly toliko redukci objemu a hmotnosti přiváženého odpadu nikoliv v dostatečném poměru dle nejlepších dostupných technik. Spolek má za to, že záměr by v oznámené podobě neměl být státní správou povolen. Do Hradecko-Pardubické aglomerace, která je dlouhodobě negativně zatěžována provozem Elektrárny Opatovice umísťuje další nový zdroj emisí. Záměr nevytváří podmínky pro ochranu obyvatel před zdravotními riziky z narušené kvality prostředí, zejména ve vztahu k vysoké zátěži hlukem, škodlivými látkami v ovzduší, nýbrž do již zatíženého území umísťuje nový zdroj významného znečištění ovzduší. Spolek nesouhlasí s tvrzením, že je možné u záměru rezignovat na posouzení alternativních řešení. Z pohledu spolku je zásadní, že u jediné technologie, a to plazmové, uvádí studie proveditelnosti, že inertní strusku lze recyklovat pro použití při výstavbě silnic. Ve všech ostatních technologiích studie o recyklaci mlčí. Ze studie je rovněž patrné, že příklady instalací hledá toliko v ČR, zvolená roštová technologie je jediná vhodná, neboť je použita u stovek zařízení. Současně žadatel tvrdí, že pro ostatní technologie nemá dostatek referenčních instalací. Z pohledu spolku tedy ve skutečnosti nedošlo k řádnému výběru varianty technologie. Hodnocení zdravotní rizik záměru je nevyhovující, ZEVO je nepreferovaným způsobem nakládání s odpady, není plánováno třídění odpadu, tudíž jeho srovnávání například se ZEVO SAKO Brno je zcela nepravdivé, dokumentace záměru se zcela nedostatečně vypořádává s odpady z provozu zařízení, již zrealizovaných ZEVO v České republice je dostatek co do počtu i kapacity atd.

Přepřeracovanou dokumentaci s vypořádaním připomínek požaduje výše nadepsané ministerstvo zaslat v počtu dvou paré + 1 x elektronickou formu.

Ing. Libor Hejduk
ředitel odboru výkonu státní správy VI
podepsáno elektronicky

Příloha: Obdržená vyjádření (pouze oznamovatel)

Rozdělovník :

Dotčené územní samosprávné celky:

- 1) Pardubický kraj
- 2) Královéhradecký kraj
- 3) Statutární město Hradec Králové
- 4) Obec Čeperka
- 5) Obec Opatovice nad Labem
- 6) Obec Hrobice
- 7) Obec Podůlšany
- 8) Obec Vysoká nad Labem

Dotčené správní úřady:

- 1) Krajský úřad Pardubického kraje
- 2) Krajský úřad Královéhradeckého kraje
- 3) ČIŽP OI Hradec Králové
- 4) KHS Pardubického kraje
- 5) KHS Královéhradeckého kraje
- 6) Magistrát města Pardubice
- 7) Magistrát města Hradec Králové

Dotčená veřejnost :

- 1) Spolek Zdravý a bezpečný Březhrad, Hradec Králové
- 2) Spolek Vysoká z.s. Vysoká nad Labem

Oznamovatel:

- 1) Elektrárny Opatovice, a.s. 533 45 Opatovice nad Labem 478

Zpracovatel dokumentace:

- 1) Ing. Petr Mynář, INVEK s.r.o. Vinohrady 998/46 639 00 Brno

Na vědomí:

- 1) Obec Borek
- 2) Obec Dříteč
- 3) Obec Bukovina nad Labem
- 4) Obec Praskačka
- 5) Obec Srch